

bringer, og uden at det let bliver til enorm Præjudice for Kjøbstæderne, hvilke jeg troer, at Rigsdagen har den allerførste Opfordring til at tage Hensyn til, fordi de ere og maae være saa overordentligt svagt repræsenterede. Der kan jo blandt Andet f. Ex. let ved en større Udvikling af Befolkningen og en Stigning af Velstanden opstaae et Driste om at faae Thing- og Arresthusene beliggende paa bekvemmere Steder o. desl., men dette kan dog ikke være Nok til, at man saa uden Videre skulde kunne vedtage det og lade Kjøbstæden blive sidende inde med Bygninger, som den maaffee med grædende Taarer har skaffet tilveie under et meget stærkt Tryk, og som den kun har skaffet tilveie, fordi Fællesskabet var Forudsætningen og Betingelsen for Foretagendet, der vilde blive meningsløst, naar Fællesskabet hævedes. Det vil altsaa sees, at det Hele, hvorom der i Udvalgets Endringsforslag er Spørgsmaal, reducerer sig til meget faa Tilfælde; naar man undtager dem, hvor en fortsat Mægling og en fortsat Gjæren gjældende af de stærke Grunde, som kunne tale for et saadant Fællesskab eller for dets Ophevelse, kan føre til en Overenskomst, ville disse Tilfælde endog smelte ind til faa faa, at jeg troer, at der ikke let vil blive Spørgsmaal om en eneste Lov af den nævnte Art. Men ikke desto mindre bør et saadant Retsforhold ligesubt beskyttes ligeoverfor Muligheden af administrativ Vilkaarlighed. Da der i Udvalget sidder tre forhenværende Indenrigsministre, kan det jo dog heller umuligt antages, at der hos Udvalget skulde være en principiel Hyst til at komme Administrationen for nær. Men efter rigtige constitutionelle Grundsætninger bør Ophævelsen af et saadant Fællesskab kun kunne skee ved Lov eller rettere enten ved Overenskomst eller Lov. Dette synes mig at være den ene rette og retfærdige Afgjørelse, og jeg haaber, at Rigsdagen, der fremfor Alt er kaldet til at vaage over de store Principer, hvorom det her gjælder, vil hævde en saadan Afgjørelse. Jeg skal derfor paa det Bestemteste anbefale det Endringsforslag, som under Nr. 33 er fremkommet fra Udvalgets Side, og hvorefter jeg ikke sjonner, at den høitærede Minister har anført Andet end Hensigtsmæssig-

heds- og Begvemmeligheds-Grunde. Det eneste Argument, hvorved han troede at gribe Udvalget i en Selvomsgjælse, troer jeg, er blevet tilfrækkelig opløst af mig.

Et andet Punkt, hvorom jeg anseer det for rigtigt at anføre et Par Ord, ikke fordi Forslaget er fremkommet fra mig, men fordi det berører en Sag, som jeg har havt meget at bestille med, er det lillebitte Endringsforslag under Nr. 35 om Formue- og Leilighedsstaten. Det vilde vistnok have været en meget stor Feil ved det Lovudkast, som jeg i sin Tid udarbejdede om Kjøbstædernes Bestatning, og der udkom som Lov under 11te Februar 1863, ja det vilde efter min Mening have været ligefrem utilstebeligt, at det ikke havde optaget Regler for den personlige Skat, hvis det ikke meget let havde kunnet forudsæes, at der vilde medgaae en ikke kort Narrække, inden den nævnte Lov fuldkommen blev sat i Kraft, og hvis det derhos ikke havde været i høi Grad ønskeligt ved Affattelsen af det Supplement, som bebudes i den nævnte Lov, at kunne benytte de Erfaringer, der maatte vindes gennem den personlige Bestatning i Kjøbenhavn, hvor denne paa den Tid endnu ikke en eneste Gang var bragt i Anvendelse. Loven af 11te Februar 1863 er altsaa skreven under Forudsætning af, at det, som nu er anthet i en enkelt Paragraph i samme, jeg troer dens § 17, skulde indfries ved et Supplement, som indeholdt Reglerne for Formue- og Leilighedsstaten. Dette er hidtil ikke skeet, og jeg finder det naturligt og rigtigt, at den nuværende Indenrigsminister paa en Interpellation derom har svaret, at han ikke agtede i alt Fald inden en føie Tid at forelægge et saadant Lovudkast. Jeg finder det ligeledes hensigtsmæssigt, at Spørgsmaalet derom foreløbigt henvises til nærmere Behandling gennem Byernes Vedtægter, hvorved der sandsynligvis vil kunne tilveiebringes et godt Materiale for en saadan fremtidig eventuel Lov. Smidlertid har jeg maattet ansee det for ønskeligt, idet altsaa Spørgsmaalet forørigt forbeholdes Vedtægten, at dog den meget bestedne Forbring optages i selve Loven, at den Rigning, i Henhold til hvilken Skatteopkrævningen skal skee, ikke blot indeholder den Sum, som Vedkommende skal